

12.09.2018

Візит делегації Академії наук провінції Гуандун (КНР)

6 вересня 2018 р. Президію Національної академії наук України відвідала делегація Академії наук провінції Гуандун ([Національна академія наук України](#)).

Із зарубіжними гостями зустрілися віце-президент НАН України, директор Інституту теоретичної фізики імені М. М. Боголюбова НАН України академік А. Загородній, заступник директора Інституту електрозварювання імені Є. О. Патона НАН України академік І. Кривцун, співдиректор Китайсько-українського інституту зварювання імені Є. О. Патона Академії наук провінції Гуандун доктор технічних наук В. Коржик, начальник Відділу міжнародних зв'язків НАН України кандидат історичних наук А. Мирончук.

Китайську делегацію очолив президент Академії наук провінції Гуандун професор Ляо Бін, до складу делегації увійшли заступник директора Департаменту міжнародного співробітництва Академії наук провінції Гуандун Цю Ган, заступник директора Китайсько-українського інституту зварювання імені Є. О. Патона Академії наук провінції Гуандун Дун Чуньлін, радник Китайсько-українського інституту зварювання імені Є. О. Патона Академії наук провінції Гуандун, колишній радник Посольства КНР в Україні Лі Цзянжу, радник Академії наук провінції Гуандун Сунь Чжисі, радник Посольства КНР в Україні Чжан Мін, третій секретар Посольства КНР в Україні Цуй Ченьсінь, перекладач Китайсько-українського інституту зварювання імені Є. О. Патона Академії наук провінції Гуандун Хуай Сі, співвиконавець науково-дослідних робіт Інституту електрозварювання імені Є. О. Патона НАН України Ву Боі.

Привітавши високих гостей у стінах Національної академії наук України та коротко поінформувавши їх про її історію й основні завдання, академік А. Загородній відзначив, що співпраця з науковими організаціями Академії наук провінції Гуандун і міста Гуанчжоу належить до пріоритетних напрямів міжнародного співробітництва НАН України. Він нагадав, що науково-технічне співробітництво української Академії з науковими й промисловими установами провінції Гуандун розвивається відповідно до Угоди про науково-технічне співробітництво між Департаментом науки і техніки Народного уряду провінції Гуандун та НАН України, Угодою про співробітництво між Народним урядом м. Гуанчжоу та Національною академією наук України, а також Угодою про стратегічну співпрацю між НАН України та Академією наук провінції Гуандун. За словами А. Загороднього, інститути Академії наук провінції Гуандун мають багаторічний позитивний досвід плідної співпраці з низкою наукових установ НАН України, зокрема Інститутом електрозварювання імені Є. О. Патона, Інститутом проблем матеріалознавства імені І. М. Францевича, Фізико-технологічним інститутом металів і сплавів, Інститутом хімії високомолекулярних сполук та іншими. Важливим спільним досягненням

двох академій стало заснування Китайсько-українського інституту зварювання імені Є. О. Патона, котрий став юридичною особою в структурі Академії наук провінції Гуандун. За роки існування цього інституту, створеного на основі науково-технічної платформи (нової інноваційної форми міжнародної взаємодії у сфері високих технологій) обидві країни – й Україна, і Китай – отримали цінний та дуже корисний досвід, підкреслив академік А. Загородній і зазначив: *«Сьогодні важливими аспектом розширення українсько-китайського співробітництва в науково-технічній та інноваційній сферах, а також однією з можливих форм подальшої взаємодії ми вважаємо не тільки залучення українських учених до роботи в інститутах і на підприємствах КНР, а й створення спільних наукових лабораторій, центрів та науково-виробничих структур не лише в Китаї, а в Україні»*. Важливим кроком у розвитку двосторонніх відносин українська сторона розглядає Угоду про стратегічну співпрацю між НАН України та Академією наук провінції Гуандун, підписану в грудні 2017 р. під час візиту делегації НАН України до КНР. Академік А. Загородній висловив упевненість у тому, що реалізація цієї Угоди дасть змогу створити базову платформу комплексної співпраці та міцний фундамент для подальшого розвитку двосторонньої взаємодії у сфері науки, техніки, інновацій і надасть їй цілеспрямованого й тривалого характеру, сприятиме розробленню й реалізації масштабних високотехнологічних проєктів НАН України й Академії наук провінції Гуандун. Серед іншого, Угода передбачає створення у провінції Гуандун Китайсько-українського науково-технологічного інноваційного центру, основні функції якого, з точки зору української сторони, мають полягати передусім у координації двосторонньої співпраці, а також у можливості розподілу коштів, проведенні спільних науково-технічних конкурсів, попередньому оцінюванні спільних проєктів, урегулюванні питань трансферу та передачі технологій, реєстрації центру як юридичної особи у провінції Гуандун. У зв'язку з цим, як зауважив А. Загородній, першочерговим завданням є узгодження Статуту й основних положень такого спільного центру, котрі визначали б основні питання його заснування, організації роботи й умови діяльності. Свої міркування з цього приводу НАН України вже передала на розгляд Академії наук провінції Гуандун і чекатиме від неї пропозицій. *«Ми високо цінуємо ініціативи та дії Академії наук провінції Гуандун, спрямовані на подальше розширення та поглиблення науково-технічного співробітництва з інститутами Національної академії наук України. Аналіз стану й динаміки розвитку нашої двосторонньої співпраці на нинішньому етапі свідчить про те, що ми маємо всі можливості реалізувати той величезний потенціал, який досі лишається нереалізованим»*, – відзначив на завершення А. Загородній і висловив подяку Посольству КНР в Україні, передусім Надзвичайному і Повноважному Послові КНР в Україні пану Ду Вею, раднику Чжану Міну та колишньому раднику Лі Цзянжу – за їхню неоціненну допомогу та ключову роль у розвитку співпраці між НАН України та Академією наук провінції Гуандун.

Президент Академії наук провінції Гуандун професор Ляо Бін представив членів китайської делегації. Він наголосив, що очолювана ним організація зацікавлена у співпраці з українською стороною не лише у галузі зварювання, а й за багатьма іншими напрямками (передусім у матеріалознавстві, машинобудуванні та біології), оскільки структуру Академії наук Гуандун складають шість основних секторів: біології та здоров'я; машинобудування; електроенергетики та інформації; матеріалів та хімії; екології та природних ресурсів; інтелектуальних сервісів. За словами Ляо Біна, китайські вчені прагнуть розширювати співпрацю з українськими колегами, зокрема реалізувати конкретні спільні дослідницькі проекти. *«Необхідно проаналізувати наші академії на предмет відповідності цим потребам і починати діяти»*, – переконаний високий гість. На його думку, прикладом успішної співпраці слугує Китайсько-український інститут зварювання імені Є. О. Патона Академії наук провінції Гуандун, видатки на діяльність якого китайська сторона має намір збільшувати.

Про роботу цього спільного інституту присутніх поінформували академік І. Кривцун і доктор технічних наук В. Коржик.

За словами І. Кривцуна, Інститут електрозварювання імені Є. О. Патона НАН України співпрацює з організаціями багатьох провінцій КНР із широкого спектру питань, що викликають інтерес китайських колег. Серед цих питань – оброблення матеріалів та інші технології, пов'язані зі зварюванням (зварювання під водою та у відкритому космосі, зварювання м'яких живих тканин для потреб медицини тощо). *«Впродовж останніх б років основне місце в нашій співпраці з китайською стороною посідає забезпечення діяльності Китайсько-українського інституту зварювання імені Є. О. Патона Академії наук провінції Гуандун як нової форми тривалої ефективної взаємодії»*, – сказав І. Кривцун. – *Роботі цього інституту велику увагу приділяє президент НАН України академік Борис Патон. Однак у розвитку інституту є й проблеми, спричинені новими викликами, на які слід відповідати, щоб залишатися корисними для промисловості й економіки загалом. Під час попереднього візиту делегації спільного інституту до КНР було обговорено перспективи його розвитку та заходи, які слід реалізувати найближчим часом. Обговорення буде продовжено. Водночас, досвід роботи цього інституту дає змогу сподіватися на успішне втілення ідеї заснування Китайсько-українського науково-технологічного інноваційного центру, котрий орієнтуватиметься на вирішення практичних задач для промисловості обох країн»*.

Як підкреслив співдиректор спільного інституту В. Коржик, в інституті докладають великих зусиль для комерціалізації результатів наукових досліджень та їхнього практичного впровадження на промислових підприємствах, передусім на території провінції Гуандун. Велику підтримку організації надає Академія наук провінції Гуандун. В. Коржик зазначив, що на часі – реалізація масштабніших проектів, до якої варто було б долучати більше установ НАН України. Доречною при цьому була підтримка Народного уряду цієї провінції та центрального уряду КНР. На даному етапі

на заваді активнішому розвитку інституту стоять обмеження щодо термінів закордонних відряджень науковців, які можливо усунути лише на рівні Кабінету Міністрів України. *«Досвідом співробітництва, напрацьованим на базі Китайсько-українського інституту зварювання імені Є. О. Патона Академії наук провінції Гуандун, ми готові поділитися при заснуванні Китайсько-українського науково-технологічного інноваційного центру, а надалі – брати активну участь у його роботі»*, – підсумував В. Коржик.

Заступник директора спільного інституту зварювання Ду Чуньлінь зосередився на нинішньому стані діяльності цієї організації. Він зазначив, що на базі інституту функціонують п'ять платформ і розвиваються технології. Спільний інститут розширює співпрацю з партнерами з інших міст і провінцій КНР та планує перетворитися на найбільший китайський інститут зварювального профілю. Нещодавно держава надала йому 200 млн. юанів фінансової підтримки, тож наприкінці поточного року має завершитися спорудження його нових офісних будівель та наукових корпусів.

Після декларування намірів сторони перейшли до більш предметного обговорення питання заснування Китайсько-українського науково-технологічного інноваційного центру. Академік А. Загородній з цього приводу повідомив, що в НАН України одразу по прибутті її делегації з Китаю у грудні 2017 р. відбулася нарада, в якій взяли участь директори українських академічних наукових установ, що співпрацюють з Академією наук провінції Гуандун. Під час заходу було обговорено перспективи спільного центру. Більшість учасників наради підтримали ідею щодо його створення, оскільки розглядають центр як майбутній майданчик для координації наукового та науково-технічного співробітництва двох країн. Українська сторона вважає, що не слід зволікати із залагодженням питань, пов'язаних зі створенням центру (а саме – визначенням форми його діяльності, структури тощо). Крім того, завдання щодо заснування подібних до цього центру організацій, які сприяли б науково-технологічному розвитку Китаю, закріплено на офіційному рівні – таку пропозицію висунув Голова КНР Сі Цзіньпін.

Професор Ляо Бін також поділилися баченням китайської сторони з приводу спільного центру. За його словами, доцільно погодити перелік напрямів, наукові дослідження за якими підтримуватиме цей центр. Варті фінансування наукові проекти українські та китайські експерти визначатимуть разом. Причому підтримка надаватиметься, в тому числі, й проектам фундаментальних досліджень і проектам із відтермінованою комерціалізацією. Центр також допомагатиме прискорювати комерціалізацію наукових результатів, які цього потребують. Як зауважив Ляо Бін, Народний уряд провінції Гуандун готовий профінансувати створення спільного китайсько-українського центру в обсязі 100 млн юанів.

Академік А. Загородній запевнив зарубіжних гостей у тому, що українська сторона поділяє їхню позицію. І, безумовно, потрібно створювати платформи, які б допомагали розвивати міжнародне співробітництво в різних галузях, а перш за все – у науці. Важливо, щоб Китайсько-український

науково-технологічний інноваційний центр пройшов шлях Китайсько-українського інституту зварювання імені Є. О. Патона Академії наук провінції Гуандун: сторони мають укласти угоду про його заснування, і центр повинен отримати офіційний статус. Академік А. Загородній високо оцінив позицію китайських партнерів щодо кола проектів, котрим, як передбачається, центр надаватиме підтримку. *«Дуже привабливою є ідея про те, що впровадження наукових результатів може відбуватися не одразу, оскільки вкрай необхідно розвивати фундаментальні дослідження, які в майбутньому можуть прокласти шлях до інновацій»*, – зазначив він і наголосив, що НАН України готова до подальшої роботи в цьому напрямі.

Сторони також зійшлися на думці, що мають перебувати в постійному тісному контакті, наповнюючи свої взаємини конкретним змістом. Невдовзі планується створити спеціальну робочу групу, що займатиметься питання заснування Китайсько-українського науково-технологічного інноваційного центру.

На завершення зустрічі академік Анатолій Загородній та професор Ляо Бін обмінялися пам'ятними подарунками.

А. Загородній також поспілкувався з журналістами газети «Урядовий кур'єр» і китайської інформаційної агенції «Сінхуа».

Потому китайська делегація відбула до Інституту електрозварювання імені Є. О. Патона НАН України. Програмою її перебування в нашій країні було передбачено відвідання й низки інших академічних наукових установ у Києві (Фізико-технологічного інституту металів та сплавів, Інституту проблем матеріалознавства імені І. М. Францевича, Інституту технічної теплофізики, Інституту мікробіології і вірусології імені Д. К. Заболотного НАН України) та в Харкові (Інституту сцинтиляційних матеріалів, Інституту проблем машинобудування імені А. М. Підгорного, Інституту фізики твердого тіла, матеріалознавства і технологій Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут» НАН України).